

**เรื่อง การพิจารณากำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัด : ศึกษากรณี
การดำเนินการของคณะกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดระยอง**

โดย
นางชนันรัตน์ สุภคุณ
นักวิชาการแรงงาน 6ว

ผู้ขอรับการประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนักวิชาการแรงงาน 7ว

สำนักงานแรงงานจังหวัดระยอง

ว 12.05.6
ข149ก
2546
๑.1

การพิจารณากำหนดอัตราค่า

คำนำ

การศึกษา “ การพิจารณากำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัด : ศึกษากรณีการดำเนินการของคณะกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดระยอง ” ครั้งนี้ จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการพิจารณากำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำของจังหวัดระยองและศึกษาสำรวจค่าครองชีพของลูกจ้างในจังหวัดและนำผลการสำรวจมาใช้ประกอบการพิจารณากำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำของจังหวัด ทั้งนี้เพื่อให้การกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำของจังหวัดเป็นไปอย่างมีเหตุผลมีความเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งจะส่งผลถึงความเป็นธรรมของทั้งนายจ้างและลูกจ้างอีกด้วย

ผู้ศึกษาจึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่า การศึกษาครั้งนี้จะอำนวยประโยชน์ต่อเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน นายจ้าง ลูกจ้างและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำของจังหวัดตามสมควร

นางชนันรัตน์ ศุภคุณ
พฤศจิกายน 2546

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง การพิจารณากำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัด: ศึกษากรณีการดำเนินการของคณะกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดระยอง มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการพิจารณากำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดระยอง
2. เพื่อศึกษาการสำรวจค่าครองชีพของลูกจ้างในจังหวัดระยองและการนำผลการสำรวจมาใช้ประกอบการพิจารณากำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำของจังหวัดระยอง

การศึกษาครั้งนี้ได้ทำการศึกษาเป็น 5 ส่วน คือ 1) การแต่งตั้งคณะกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดระยอง 2) การดำเนินงานของคณะกรรมการฯ 3) ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานของคณะกรรมการฯ 4) การจัดทำข้อมูลระดับจังหวัดเพื่อใช้ในการพิจารณากำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดระยอง " โครงการสำรวจค่าครองชีพของลูกจ้างในจังหวัดระยอง " และ 5) การนำผลการสำรวจมาใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณากำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดระยอง โดยได้ศึกษาด้วยวิธีการศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของคณะกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำของจังหวัด ได้แก่ คำสั่งคณะกรรมการค่าจ้าง เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดระยอง รายงานการประชุมคณะกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดระยอง ฯลฯ

จากผลการศึกษาได้ทราบว่า คณะกรรมการค่าจ้างได้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดระยอง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 โดยได้แต่งตั้งไปแล้ว 3 ชุด ปัจจุบันเป็นการดำเนินงานของคณะกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดระยอง ชุดที่ 3

ในการดำเนินงานในเรื่องของการพิจารณาอัตราค่าจ้างขั้นต่ำของจังหวัดระยองที่ผ่านมา คณะกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดได้ใช้ข้อมูลในระดับประเทศ และระดับภาคเป็นส่วนใหญ่ อาทิ สถานการณ์ทางด้านเศรษฐกิจและสังคม อัตราเงินเฟ้อ ดัชนีราคาผู้บริโภคภาวะการลงทุน ฯลฯ ซึ่งไม่สามารถสะท้อนภาพของจังหวัดได้ชัดเจน จึงได้มีแนวคิดในการจัดทำข้อมูลในระดับจังหวัด โดยทำการสำรวจค่าครองชีพของลูกจ้างในจังหวัดระยองด้วยการนำแบบสอบถามเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายประจำวันที่เป็นจากลูกจ้างทุกอำเภอ/กิ่งอำเภอจำนวน 2,679 คน มาวิเคราะห์หาอัตราค่าใช้จ่ายประจำวันเฉลี่ย เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลส่วนหนึ่งของการพิจารณากำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำของจังหวัดระยองใน ปี พ.ศ. 2547

สารบัญ

หน้า

คำนำ	
บทคัดย่อ	
บทที่ 1	บทนำ
1.1	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา..... 1
1.2	วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....4
1.3	ขอบเขตการศึกษา.....4
1.4	วิธีการศึกษา.....4
1.5	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....4
บทที่ 2	แนวคิดทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง
2.1	แนวคิด
	❖ แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ.....5
	❖ แนวคิดของระบบไตรภาคี.....9
	❖ แนวคิดเรื่องการกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ.....10
	❖ แนวคิดเกี่ยวกับนิยามหรือความหมายของอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ.....11
	❖ แนวคิดเรื่องเกณฑ์ในการกำหนดอัตราค่าจ้าง.....12
	❖ หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ.....13
2.2	ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
	❖ ทฤษฎีค่าจ้างจากผลของการเจรจาต่อรอง.....18
	❖ ทฤษฎีค่าจ้างที่ยุติธรรม.....18
2.3	ผลงานและการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....18
บทที่ 3	การกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำในปัจจุบัน
3.1	คณะกรรมการค่าจ้าง.....21
3.2	คณะกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัด.....22
3.3	หลักเกณฑ์การพิจารณากำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ.....23

บทที่ 4	ผลการศึกษาการกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดระยอง	
4.1	การแต่งตั้งคณะกรรมการค่าจ้างจังหวัดระยอง.....	27
4.2	การดำเนินงานของคณะกรรมการค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดระยอง.....	28
4.3	ปัญหาอุปสรรคในการพิจารณาการกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดระยอง.....	29
4.4	การจัดทำข้อมูลระดับจังหวัดเพื่อใช้ในการพิจารณาการกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดระยอง.....	40
4.5	การนำผลการสำรวจตามโครงการสำรวจค่าครองชีพของลูกจ้างในจังหวัดระยองไปใช้เป็นข้อมูลส่วนหนึ่งประกอบการพิจารณากำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดระยอง ปี 2547.....	43
บทที่ 5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	44

บรรณานุกรม

ภาคผนวก